

تۈرك يۈردى

تۈرك اومباقلرى مركز ھېيئىتى طرفىندە نەشر اولونۇر

جلد ۴

ايلول ۱۹۲۶

نومرو ۲۱

روسیه ده کی تورک جمهوریتلری

IV

قازاقستان جمهوریتی

بوندن اولکی ایکی مقاله مده « س . س . س . ر » (سوسیالیست شورالر متحد جمهوریتی) ینه بلا واسطه داخل اولان وقانونجه « مستقل » صاییلان اوچ تورک جمهوریتدن (آذربایجان ، تورکمنستان واوزبکستان دن) بحث ایتشدم . شیمدی « ر . س . ف . س . ر » (روسیه ، سوسیالیست ، فهداراتیف شورالر جمهوریتی) تشکله داخل اولوبده ، بعضی ایشلرده (اکثریا معارف ، عدلیه صحیه ، معاونت عمومیه وزراعت ساحه سنده) (اوتونومیک) مختار صاییلان تورک جمهوریت واولکله رینه کپورز . بونلر آره سنده مساحه جه الکواسع وموقع جوغرا فیجه « تورکستان » . بیتیشیک اولانی « قازاقستان جمهوریتی » در . ایشه بوکون شو جمهوریتدن باشلا یالم .

*

روسلر طرفندن یا کلش اولارق « قیرغیز » تسمیه ایدیلان وحقیقی آدی « قازاق » اولان تورک قومنک یاشادینی واسع اولکه ، چارلق دورنده دورت اوبلست (ایالت) . تقسیم اولونارق عسکری والیر طرفندن اداره ایدیلیورلردی . ایالتلر شونلردر : ۱) اورال اوبلستی ، ۲) طورغای اوبلستی ، ۳) آقولا اوبلستی ، ۴) سیمپیولات اوبلستی . بودورت ایالتک مساحه سطحیه سی ۳۴۲۸۶۷۰ کیلومتره مربعدن برآز فضله اولوب ، اسکی روسیه آوروپاسنک (قتلاندا ، لهستان وقافقاسده داخل اولق اوزره) اوچده برینه یاخود بوتون غربی آوروپانک

اوجده برینه معادلدر. فقط قازاقلر یالکیز بو ایالتلرده دکل، «تورکستان» ده (فرغانه، یدی صو، سمرقند، سردریا و ماورای خزر اولکهلرنده) ده یاشامقده ایدیلر. اسکی روس تقسیمات اداریه سنه کوره «قیرغیزسکی قرای» (اصل قازاق یوردی) نامی طاشیان مذکور دورت کنیش ایالتک حدودلری خارجنده ایکی میلیون قادار قازاقلک بولوندیغی تخمین ایدیلیوردی. بو کونکی «قازاقستان جمهوریتی» مذکور «اصل قازاق یوردی» ندن تشکل ایتدیکی کبی، اسکیدن «تورکستان» تابع سردریا اولکهلرک قازاقلرله مسکون و شمالده واقع اولان سته پ قسمی (قازالی و آقسجد سانجاقلری) و ماورای خزر اولکهلرک یته قازاقلرله مسکون، آرال ده کیزیله، خزر ده کیزی آراسنده واقع اولان شمال غربی قسمی ویدی صو اولکهلرک بر قسمی ده شیمدی قازاق جمهوریتنه الحاق ایدلمشدر. «اصل قازاق یوردی» نک، یوقاریده مقداری کویستهریلن مساحه سطحیه سنه بوضیمه طور اقلرک مساحه سطحیه لری ده علاوه ایدیلنجه شیمدیکی قازاق جمهوریتک نه قادار واسع بر مملکت اولدیغی آکلاشیلر. بوی خزر ده کیزی ساحلنده کی مانغیشلاق یاریم آله سندن، چین حدودی قریبنده کی «زایسان» کولنه قادار، اکی بویوک سیبیریا شمندوفر خطیدن و اورال نهرندن تاسمرقند اولکهلرک سنده کی «قیزیک قوم» و «میرزا چول» قدر اوزانان بر یوردک اوفاق بر مملکت اولمادیغی جوغرافیادن آز چوق خبردار اولان هرکس هیچ مشکلاقمز آکلا یابیلر. «قازاقستان» ک مساحه سطحیه سنک مقداری شیمدییک پک آچیق تثبیت ایدیللمشدر.

نفوس عمری و اهالی - اک بویوک قسمی صحرا و چولدن عبارت اولان بو مملکت، مساحه جه پک کنیش اولمقله برابر پک زیاده ایصسنز و سکنه سزدر. اوجی بوجاغی اولیان بو خطه نک شوراسنه، بوراسنه سرپلش اولان اون بش، یکریمی شهر، برقاق یوز کوی و قیشلاق خریطه ده بیله کوزه ایلیشمیور. شهرلرک همان کافه سی، اسکیدن روسلرک تورک یوردلری تدریجی صورتده استیلا ایتدکاری ائنده اس. الحرکه اولق اوزره قورولان قلعهلر، استحکاملر یاننده پیدا اولمشلر، یعنی یرلی قازاق شهرلری اولارق دکل، روس شهرلری اولارق میدانه کملشدردر. بو واسع

مملکتده برتک اولسون قازاق شهری بولونمادینی کبی ، نظره چارپان قازاق قصبهسی وکوییده یوقدر. قازاق یوردنده کی قصبه لر وکویلر یا وقتيله حدود بکجیلکی یابان روس قازاقلری طرفندن یاخودده ایچروسیه دن هجرت ایدن چفتهچی «کریستیانلر» (روس کویلیری) طرفندن تاسیس اولونمشلردر. شوراسی ده شایان دقتدر، که بویابانچیلر هریرده مملکتک صولاق و اوتلاق ساحه لرینی اشغال ایتشلر ، یوردک اصل سکنهسی و آفندیسی اولان قازاق تورکلرینی ایچیریلره قوراق و جوراق یرلره دفع ایله مشلردر. برطرفدن اسکی روس حکومتی قازاق صحرالرینه مهاجرت ایشنی منتظم برپلان وشدتلی براصرارایله دوام ایتدیردیکنندن، دیگر طرفدن قازاق قومنک آرتیشی (تولداتی) پک زیاده بطائتله یورودیکنندن، بوسوکنجی قومک مملکتده کی نسبت عددیهسی کیتدکه اکیسيلمشدر. مع مافیه بوکون قازاقلر کندی یوردلرنده اکثریت مطلقه یی حائزدرلر. «قازاقستان» کشیمدیکی مرکزی اجرا قومیتهسی رئیس (رئیس جمهوردینک) اولان (موکبای اوغلی جالو) ک قازان غزته لرینه ویردیکی معلوماته نظراً، الیوم «قازاقستان» ده (قارا قالپاق مختار اولکهسی ده داخل اولمق اوزره) ۶۶۰۰۰۰۰ نفوس موجود اولوب ، بونک یوزده الیدن فضلهسی قازاقدیر . قالانلرینک ایچنده ده اوزبک ، قارا قالپاق ، تارانجی ، دونکان ، قازان تورکی کبی تورک قبیله لری واردر. قازاقستانده کی بوتون تورکلرک عموم نفوسک یوزده قاچنی تشکیل ایتدیکلرینی روسلرک نسبت عددیه سنی ده قازاق رئیس جمهوری سویله مه مشدر. هر حالده قازاقستانده روسلرک نسبت عددیهسی ، اوزبکستان جمهوریتنده کندن چوق فضله اولسه کر کدر .

قازاق قومی - بوقوم هم نفوسی ، هم اشغال ایتدیکی ساحه نک کنیشکی اعتباریله ، اورتا تورکلر ایچنده برنجی موقعی طوتار . برتورک تاریخچیسى ، تورک اتنوغرافی ایچون بوقوم غایت استفاده لی برتبع ساحه سیدر . چونکه او ، اسکی تورک اجتماعی حیاتنک همان بوتون خاصه لرینی (کوچبه لک ، عشیرت حیاتی و سائره یی تا صوک زمانلره قادار محافظه ایله مشدر .

قازاقلر اکثریتله اسکی تورک سیما وچهره سنی محافظه ایله مکله برابر ، اونلرک

بعضی قبیله لرنده، اولکه نك قدیم غیر تورک سکنه سیله ویاخود موغوللرله اختلاطدن حاصل اولان سیالرده راست کلنمکده در. عینی زمانده بز قازاق قومنی تشکیل ایدن قبیله لر آراسینده الک قدیم وبللی باشلی تورک قبیله لرینک استطاله سنی کوروپورز. بنیه جه بر قازاق بویه تصویر ایدیله بیلیر: بوی اوزونجه در، کوکس کنیشدر، بویون قیصه و قالینجه در، باجاقلر (اسکی تورکلرده اولدینی کی) حقیقجه اکریدر؛ جلک رنگی صاریمسی صولغوندر، صاچلر سیاه، دیک و صیقدر. بورونک دیی کنیشجه در و بعضاً اکریدر. یاناق کیمکلری پک اوقادار فضلہ حقیق دکلدر؛ آغیز کوچو کدر؛ سیاه کوزلرک اوزرندہ صیق و سیاه قاشلر بولونور. قادین سیاسی ده ارکک سیاسنه چوق یاقین اولقله برابر قازاق قادینلرینک یوز چیز کیلری ده دوزکون ودها جانلیدر. قازاق قادینلری ایچنده کوزه لرلی ده نادر اولماز.

قازاق، طبیعتجه شندر، الفت وانسیقی سوه؛ ایی قلبلیدر، مسافر پرورددر، ناموسلی و مرحمتلیدر. قازاق طبیعتنک منفی جهتلی تنبلک، قیدسزلق، دیدی قودییه و مسافر لکده کزمکه انهماک کی صفتلرددر، که بونلری اونک طرز معیشتی دوغور. مشدر. قازاقلرده اکثریا ارکک در بدر طولاشوب طورور، قادین متادیا چالیشیر. قازاق لهجه سی تورک دیلنک، بر تصنیفه کوره، اورتا لهجه لری زمره سنه، دیگر تصنیفه کوره، ضرب لهجه لری زمره سنه منسوبدر. بو لهجه چوق اوریشینال وبا کر اولدینی حالده صوتیات اعتباریله اصل دوزکون تورکجه دن انحراف ایتشددر. قازاق خلق ادبیاتی پک زنکین، فقط پک اوقادار متنوع دکلدر. قازاق لهجه سنک خلق ادبیاتی اورنه کلری معروف ویله یلم رادلوفک اربابنه معلوم، تورک اروغلرینک خلق ادبیاتی اورنه کلری، آدی قیمتدار اثرینک اوچنچی جلدینی تشکیل ایدیور. بو اثر ۱۸۷۰ سنه سنده پترسبورغده روس علوم آقاده میسنک روس حرفلرینی اساس اتخاذایده رک یاپدینی ترانسقره پسوونی ایله طبع اولونمشدر، که «قاموس الاعلام» حجمنده ۷۶۶ صحیفه دن عبارتدر. بو اورنه کلرک آلمانجه ترجمه سی آیری بر کتاب تشکیل ایدر [۱].

[۱] بو اثر استانبول تورکیات انستیتوسی کتبخانه سنده وارددر.

آسیاده کی کوچبه تورک قبیله لری آراسنده قازاقلر اک زیاده انکشاف ایتش واک زکی بر قوم اولوب مدنی قازانچلری قبوله پک مستعددرلر .

قازاقلر باشلیجه یدیکی شی سوت محصولاتیدر . بونلرک ایچنده « قیمیز » مستنا بر موقع طوتار . بو ، قیصراق سوتندن باپیلان بر نوع اکشی مایعدر ، که هم غدالیدر ، هم شفالیدر ، بر آزده کیف ویرر . ات ، اکثریا قیشین چوچه ینیر . اک چوق ینیلن ات قویون اتیدر . آت اتی آنجاق زنکینلر یرلر ؛ فقرا ایچون ایسه او ، سیرمک راست کلن نفیس بر طعمامدر . ات همان دائما خاشلامه صورتنده قوللانیلیر ، قیزارتیلار ق قوللانیلماسی ایسه نادردر . آشلق حبوباتندن اک زیاده قوللانیلان شی داریدر . قابوغندن آیققلانان وقاوریلان داری « سوك » تعمیر اولونور . تره یاغنه ، یوغورته ، قایماغه قاریشدریلار قده ینیر و آیرانه قاریشدریلقله فقرا ایچون قیمیز یرینی طوتان و « کوجه » آدینی طاشیان بر نوع ایچکی یاپیلیر . اسکیدن قازاقلرده اون نادرآدن صاییلیر ، شو و یا بو واسطه ایله اون بولان قازاق « باورساق یاپاردی . بو ، قویون یاغنده قاوریلان اوفاق ، اوفاق مایه سز خور پارچه لریدر .

اهالینک ایسه کرمی - باشقه مملکتلرده اولدینی کبی ، بورادده اهلینک کار وکسی ، اولکه نک احوال طبیعی سیله صیقی ، صیقی به باغلیدر . بر کره قازاق یوردی ، فرانسه ، آلمانیا ، ایتالیا و اسپانیا کبی آوروپانک بویوک دواتلری آراضیسی مجموعنی محیطه سیغدی ره جق قدر واسعدر . سطحی اعتباریله غایت کنیش و دوز برسته پ عرض ایدر . بو دوزلک آنجاق اورال و طورغای ایالتلرینک شمال غربی حدودلرنده و مرکزده آقولا ویسمیولات ایالتلرنده آجاق طاغ کومه لرله و صرتلرله بوزولور ، شرق و جنوب شرقی طرفنده یوکسک طاغلر اولکه سی اولان « آلتای » لره طایانیر . « قازاقستان » طوپراغی اعتباریله اوچه تقسیم ایدیله بیلیر . (۱) قارا و منبت طوپراغی غالب اولان شمالی قسم ، (۲) کستانه وی طوپراغی غالب اولان اورتا قسم و (۳) بلین یتیشدیرن کیلی طوپراغه مالک اولان جنوبی (سته پ) قسمی . بو قسمک جنوب طرفلری همان همان بوسبوتون نباتاتدن خالی اولان ایصسز برچول منظره سی عرض ایدر .

قازاق یوردینک بو طبیعی وجوہاتی شرطی مملکتک بوتون اقتصادی حیاتہ تأثرینی اجرا ایدر . عموماً آلیرسہق ، بو ، کوچہلک یوردی یاخوددہ ابتدائی اصولرلہ حیوان بسلہ مک مملکتیدر . فقط یوردک جنوبی و مرکزی قسمی اوتلاقلری و بول کوچہلکاری ایلہ حیوان بسلہ مکہ پک زیادہ الویریشلی اولدینی حالہ ، شمالی قسمندہ تیبیک طاوارجیلق ، کتدکجہ یرینی چفتجیلکہ ترک ایتمکدہ در . بورادہ زراعت ، کندی دائرہ سنہ یالکز مهاجرلری دکل ، یریلری (قازاقلری) دہ چکمشدہ .

میانہ بسلہ مک - قازاقلرک باشلیجہ ایشلری حیوان بسلہ مکدر . یوردک کنیش ستہ پ وچایرلق ساحلری طاوارجیلغہ پک مساعددہ . حیوانلر ابتدائی بر صورتہ (تابون - سورو شکندہ) بسلہ نیرلر . مملکتک جنوبی و مرکزی قسمندہ حیوانلر بوتون ییل امتدادندہ (یازین وقیشین) قیردہ اوتلارلر ، آچیق هوادہ کچینیرلر ؛ قار یاغسہ بیلہ حیوانلر (بالخاصہ آت وقویون) آیاقلریلہ تپنہرک قار اورتوسنی برطرف ایدرلر و بویلہ لکلہ یاریم یامالاق اولسہدہ ، قارنلرینی طویوریرلر . حیوانلری قیشین بویلہ جہ قار آلتندہ کی اوتلہ بسلہ مکہ قازاقلر «تین» تعبیر ایدرلر ، کہ بولکلہ «تیمبک» دن آلمشدر . بوفعل ایسہ «تیمبک» ک اورتا تورکجہ دہ کی شکلیدر . «تین» کلہ سندن روسلردہ *tebenovka* شکندہ بر تعبیر یامشدردر ، کہ عینی معنایی افادہ ایلہر . قازاقلرک اک چوق بسلہ دیکی حیوان - قویوندہ . بو حیوان کوچہلرک باشلیجہ تروتی تشکیل ایدر و اونلرک حیاتندہ کی بوتون ضروری احتیاجلرینی (کیم ، یمک ایچمک) دفع ایلہر و صحرانک باشلیجہ آلیش و یریش مادہ سنی تشکیل ایدر .

قویوندن صوکر اک چوق بسلہ نیلن واک قیمتدار حیوان - آتدر . اشکالہ ہیچدہ کوسترشلی اولیان قازاق آتی ، تحمل جہتدن روسیدہ یتیشدیریلن آتلر صبراسندہ برنجی موقعی طوتار ، قوتیلہ و قوشمقدہ کی سرعتیلہ ممتازدر .

قازاقستانک بوینوزلی حیوانلری نسبتہ چوق اوافق اولمقلہ برابر ، اتنک ایلیکی و اوجوزانی حسیلہ صاتیش بازارندہ باشقہ اولکلرک ایری یاری حیوانلریلہ موفقیتیلجہ رقابت ایدہ بیلور . کچی نی تفتیکی ایچون بسلہرلر . «اورنبورغ شاللری»

دیه معروف نفیس و اینجه شالر قازاق کچیلرینک تفتیکندن یاییلیر . ده وەنک ایکی اورکوجلیسنی بسلەرلر . طاوارجیلق قازاقلرک معیشتندە غایت بویوک رول اوینامقلە برابر، بومشغلە صاغلار تمل اوزرینە قورولمادیغندن، او، واونکە برلکدە قازاقلرک رفاه حیاتی دە تورلو قضالره معروض قالیر .

میفیمیک - قازاقلر؛ قونوب کوچەن بر قوم اولدقلرندن و تماماً طاوارجیلقلە اوغراشدقلرندن اسکیدن، طبیعی، تارانیجیلغە (چفتجیلکە) اهمیت ویرمز لر دی . مع مافیە نسبتاً چابوق یتیشن و طوپراق خصوصندە مشکلیسند اولیان و تورکلر طرفندن پک قدیم زمانلردە اکیلن ، حتی اسمی اورخون آبدەلرنندە یاد ایدیلن داری بی قازاقلردە پک اسکی زمانلردن بری آز چوقا کرلردی . باشقە حیواناتی ا کسکی اونلر بر طرفدن تورکستانلیردن اوکرە نمشلسە ، دیگر طرفدن ، شہہ سز، روس مهاجرلرندن اوکرە نمشلردر . فقط یوقاریدە قیدایتدی کمز و جہلە، قازاق یوردینک شمال قسمندە کی صولاق و منبت طوپراقلرک همان کافەسی روس قازاقلری و روس مهاجرلری طرفندن اشغال ایدلمشدر . بوصوکنجیلر باشلیجە بوغدا ی ، چاودار و یولاف اکەرلر . صاتیش ایچون کنیش مقیاسدە بوغدا ی اکن قازاقلر (مثلاً سیمپولات ایالتی، پاولودار سانجاغندە کائن بل آچاچ حوالیسندە) یوق دکلسە دە، پک آزدر .

اورمانه ایشلری - قازاق یوردی تمامیلە چیپلاق برستە پدن عبارت اولمایوب، اورادە ایچە مهم اورمانلردە واردر . قازاقستاندە کی اورمانلرک بویوک بر قسمی روس حکومتی ضبط ایتمش اولدیغندن ، اورمانجیلق ایشلرینک تشکیلاتی ایلدە او اوغراشمشدر . بورادە کی اورمانلرک بر قسمی روس قازاقلرینە ویرلمشدی . سیمپولات ایالتندە ۲۲۳۱۱۳۴ دیسە تینا [۱] ، آقولا ایالتندە ۸۰۰۰۰۰ دیسە تینا، طورغای ایالتندە ۴۲۴۶۰۵ دیسە تینا اورمان موجوددر . قازاق یوردینک شمالندە و شمال غربیسندە واقع اورمانلر باشلیجە یاپراقلی آغاچلردن (قاین، سوکود، اوساق و سائرە) ، جنوب غربی طرفندە کی طاغلق قسمندە کیلر ایسە ا یکنە لی آغاچلردن

[۱] برودیسە تینا ۱،۰۹۲ هکتارە معادلدر .

(چام و سائره) متشکلدر. اورمان ایشلریله اکثر یاروس قازاقلری و روس کریستیانلری اشتغال ایدرلر .

آومیلر - قازاقستانده آوجیلقله هم قازاقلر ، هم روسلر اشتغال ایدرلر . قازاقلرده تربیه ایدلمش قارا قوشلرله آوجیلقل اتمک عنعنه وی بر اکلنجه حالی آلمشیدی . یا قازاق یوردنده ، تیلکی ، قورد ، یابانی طوموز ، قوقارجه ، پورسوق طاوشان ، اوردهك ، قاز ، یابان خروسی ، ککلیک و سائره اولارلر . آلتای طاغلرنده یابان کچیلری ، یابان قویونلری اولامنی کندیلرینه دائمی مکسب اتخاذا ایدن آوجیلر واردر .

أل ایشلری - قازاقلر آراسنده اپی ده میرجیلر قویو مجیلر ، قوشو مجیلر ، سراجلر موجود اولدینی کبی قازاق کچه اوینک دیواری (کیره که) ، طاوانی (اوق وچا کراق) قیلندن اولان موادی اعمال ایدن اوسته لرده واردر . قازاقستانک کچه لری و ساده قالیجه لری ده معروفدر .

بالقجیلر - بالقجیلقل قازاق یوردنده اپی مهم یرطوتار . بومشغلهك مرکزی شرقده زایسان کولی و ایرتش نهری ایسه ، غربده خزر ده کیزی ساحلری و اورال (جایق) ایرماغیدر . فقط کرک ایرتش بالقجیلنی ، کرک جایق بالقجیلنی باشلیجه روس قازاقلری آلدنده در . چونکه ایرتش ساحلرینک اک مهم قسملری بونلرک تصرفده اولدینی کبی ، جایق ایرماغنک بالینی مبذول اولان آشاغی مجراسی ده اونلرک آلدنده در . هرایکی ساحده بزم قازاقلرک بالقجیلقله اشتغالی پک ضعیفدر . بورالرده بالقجیلقل عظیم واردات قایناغی تشکیل ایدیور .

معربجیلک ایشلری - قازاق یوردی اسکیدن بری یر آلتی زنکینلکی ایله معروفدر . اوللری بومملکستده آلتون ، کوموش ، باقر ، قووشون ورنکلکی طاشلر استحصال ایدیلیوردی ، صوکرالری ایسه بویوردک معدن کوموری و پترو لجه ده پک زنکین اولدینی اکلاشیلدی . اک زنکین معدن کوموری او جاقلری سیمیپولات ایالتنک پاولودار سانجاغنده واقعدرلر . نفت او جاقلری ایسه مملکتک غربی قسمنده کی (اویل) ، (صاغر) و (نه می) چایلرینک آشاغی آقنتیلری حوالیسند بولونیور ، که مذکور موکبای اوغلنک

سویله دیکنه کوره ، اوراده کی اوجاقلردن شیمدیلک هر ییل اون بش ، اون آلتی میلیون بود [۱] پترول چیقارلمقده در . آمریقالی متخصصلرک شهادتیه کوره ، اویل - نه می پترول قایناقلردن اون میلیار بود پترول استحصال ایدیله بیله جکمش . موکبای اوغلنک دیدیکنه نظر آبو پترول اوجاقلرنده بو کونده ۲۱۰۰ عمله چالیشیور ، بونلرک یوزده الی بشی قازاقلردن ، یوزده اون قازانلیلردن و قالانی روسلردن عبارتتمش . طبیعی اولارق ، شیمدیلک قازاقلرک کندیلرندن متخصص و اوسته ایشجیلرک آنجاق یوزده سکزی قازاق ایمش ، مع مافییه قازاقلردن ده اوسته ایشجیلر یتیشدر . مکه چالیشلمقده ایمش .

آلتون یاتاقلری مملکتک غرب طرفنده سیمپولات و آقولا ایالتلرنده بولونیور ، فقط آلتون قازمه ایشلری بورالرده ده اجدی یوله قونیلما مشدر . کوموش یاتاقلری باشلیجه سیمپولات ایالتنده کی قارقارالی سانجیجی آراضیسنده در . اوراده کوموش اکثریا قورشونله قاریشیق حالده بولونیور . طورغای ایالتنده (قورغاصیق) (اوبالی جال) اسمنده کی محللرده ده کوموش یاتاقلری بولونمقده در . بو مملکتک معدنلری ده بک زنکیندر . باقر یاتاقلری باشلیجه قارقارالی طاغلرنده بولوندینی کی آقولا ایالتنده کی کوکچه طاو سانجیغنده ، سیمپولات ایالتنده کی پاولودار سانجیغنده ده موجود در . شیمدی یه ده ک اجرا اولونان ناقص تبیلرک نتیجه سنه نظر آ ، قازاق یوردنده ده میر معدنی بک اوقدر مبدول دکدر . بو کون ده میر معدنی سیمپولات سانجیغنده کائن (اوت قاتان) طاغلری قربنده وسائر بر جوق محللرده موجوددر . بوندن کوکچه طاو سانجیغنده و مملکتک غربی قسمنده کائن موغاجار طاغلرنده ده میر معدنلرینک بولوندینی آکلاشیلما مشدر .

بو مملکتده اک مبدول اولان معدن ، طوزدر . مملکتک مختلف گوشه لرینه سرپیلیمش اولان طوز کوللردن میلیونلرجه کیلو طوز استحصال ایدیلوری . مع مافییه اینی یوللرک بولونمه ماسی ، مملکتک ایصسزلنی وسکنه سنک آزلنی وسائر بر

[۱] بر بود - ۱۶,۳۸ کیلوگرامدن عبارتدر .

طاقیم سیبیلر قازاقستان طوزلاقلاردن لایقیله استفاده ایتمکه مانع اولویورلردی. بو کونده ایسه، بو طوزلاقلر پریشان برحاله درلر.

فابریقه صناعتی - فابریقه صناعتی بو مملکتده لایقیله انکشاف ایتمش دکدر. موجود اولان فابریقه و اعمالاتخانه لر طاوارجیلق و تاراجیلق محصولاتنی ایشله مکه منحصردرلر. بوندن دولایی فابریقه جیلغک آرتماسی، اقتصادیاتک مذکور ایکی شعبه سنک وضعیتیه صیقی باغلیدر. طاوارجیلق محصولاتنی ایشله یین اعمالاتخانه لردن ده ری، ایچ یاغی، یوک، صابون، موم، باغرساق و سائر اعمالاتخانه لری، چفتجیلک محصولاتنی ایشله یینلردن ایسه راقی، اتمک مایه سی، اوت یاغی، پیرا فابریقه لرینی و دکرمنلری ذکره شایاندر. یر آلتندن چیقاریلان موادی ایشله یین اعمالاتخانه لر آنجاق برآز آقولا و سیمپولات ایالتلرنده بولونمقده درلر.

تجارت - روسیه دولتی قازاقلری تامامیه کندیسنه بویون اکدیروب بیترنجه، قازاق صحراسنک روسلرله و اورال نه رینک بری طرفنده کی قوملرله آلیش ویریشی پک زیاده جانلانمشدی. وقتیه عسکری مقصدلرله تأسیس ایدیلن، اورالسق (جایی قلعه سی)، اورنبورغ، اورسق، طروسکی، پتراپول (قزجار) اومسق (اومبی)، سیمپولات کبی شهرلر صوکرالری پک جانلی برر صحرا تجارتی مرکز ی اولوب کیتمشلردی. قازاق بوزقیرلرینه اورال طاغلرده کائن اعمالاتخانه لرک دمیر معمولاتی، روسیه آوروپاسنک شکر، قوماش، بویا، خردوات و سائر متاعلری کیدر، قازاق یوردندن ده حیوانلر و مختلف ابتدائی مواد (یوک، یاپاغی، ده ری و سائر) اخراج ایدیلیردی. شهرلرده دکانلر بولونمقله برابر، پک چوق سیار صاتیجیلر قازاق بوزقیرلرنده طولاشرق طوغریدن طوغرییه مالی مالله مبادله ایدرلردی. بونی یاپانارک اک بویوک قسمی قازان تورکلریدی. سیار صاتیجیلقدن تدریجی صورتده میایونر اولان (مثلا حسین اوغلی احمد بای کبی) ذاتلرده واردی. ثابت و سیار تجارتدن باشقه برده پانایر تجارتی موجوددی. کنیش قازاق صحراسنک مختلف بو جاقلرنده سنه نک معین موسمنده موقت پانایرلر قورولور و اوراده روسیه لی

تاجرلرله قازاقلر آراسنده پک جانلی آلیش ویریش معامله سی یاسیلیدی . بوپانایر
تجارتی تا صوک زمانلره قدر دوام ایتمشدی .

*
*
*

بوکون قازاقستان جمهوریتنک اداری مرکزی ، سر دریا ساحلنده وتاشکند
ده میر یولی اوزرنده بولونان آقسجد شهریدر . روسلرجه بو شهرک اسمی «بهرووسق»
ایدی ، قازاق قومونیتاری ایسه «قیزیل اورد» تسمیه ایدیورلر . دیمک قازاق
جمهوریتنک شیمدیکی باش شهری ده ، روسیه ایمپراطورلغنک سابق پایتختی کبی اوج
اسمیلدر . دها انقلابدن اول بلیرمکه پاشلایان قازاقچیلق جریانی شیمدی کتدکجه
انکشاف ایتمکده وکنیشه مکده در . الیوم قازاق لهجه سیله غزته لر ، مجموعه لر
انتشارایتدیکی کبی پروپاگاندا رساله لر و مکتب کتابلری ده باصیلوب طاعیل مقده در .
برکت ویرسون ، که قازاقلرک کندی آرالرنده لهجه وشیه آقیریلنی یوقدر .
آنولوغلرک شهادتنه کوره ، قازاق قومنک تشکله متنوع تورک عنصرلری داخل
اولمقله برابر ، زمان کچدکجه بو عنصرلر بری برینه قایلارق ، اخلاق ، دیل
وعاداته متبلر بر وحدت (قازاق وحدتی) حصوله کلشدر . مانفیشلاق
حوالیسندده ساکن بر قازاقله آلتای طاغلری اطرافنده یاشایان بر قازاق آراسنده
اخلاق ، عادات ودیل اعتباریله همان هیچ بر فرق یوقدر .

بوکون قازاق یوردی سیاستجه تورکستانه متمایل اولمقله برابر ، دینی اداره
اعتباریله قازان تورکلرینک « دینیہ نظارتی » نه تابعدر . تورکستان وروسیه کبی
ایکی متمدن مملکت آراسنده واقع بو فوق العاده واسع صحرا مملکتی مقدراتنک
استقبالده نه کبی قالبه دوکوله جکی شیمدیلك قارا کلقدر .

سیر بطل ارغنی عبداللہ